Rigas Awise

Redakzijas un ekspedizijas adrese Rigâ, Maskâ Gredzineeku ielâ Nr. 2.
Redakzijas un ekspedizijas telefons Nr. 549.

Awise iseet katru deenu, isnemot swehtdeenas un swehku deenas.

Sludinajumi maksâ: par ihsu rakstu rindiņu pehz teksta 10 kap., preekschpuse 30 kap

Gads.

Maksâ ar peesuhtischanu:
par 1 gadu 5 rbl. 50 kap.
„ ½ „ 2 „ 80 „
„ ¼ „ 1 „ 50 „
„ 1 mehnesi — „ 80 „

Bez peesuhtischanas:
par 1 gadu 4 rbl. — kap.
„ ½ „ 2 „ — „
„ ¼ „ 1 „ — „
„ 1 mehnesi — „ 40 „

№ 102. Peektdeen, 15. (28.) nowembri. 1902.

150 rubļus pret 6 prozentiem pret wekseli ar galwotajeem luhdz sveschi aisdot truhdigs universitates students lehtu naudu samaksai. Adrese: C.-Peterburgâ, Fontanka 106, kw. 51, stroschny. 1270a

Ko saweenos jaunâ Rigas Latweeschu Sabeedriba.

Sabeedribas atklahschanas swehtkôs daschi runataji, laikam gribedami atspehkot „Rigas Awises“ usrahdijumus, apgalwoja, ka jaunâs „Sabeedribâs“ nelûhks ezot saweenot un nekad fkaldît. Sawâ sinâ scheem runatajeem taisniba. Wisa schi kustiba, kas nowedufe pee jaunâs „Sabeedribas“ dibinaschanas un pee paboma, pataisît wisu par kahdu „zentrali“, pastahw no diwu beesgan pretejû zenteenu „saweenoschanas“. Apluhkosim tos tuwâki.

Kâ sinâms, pee Latweescheem Rigâ jau daschus gadus pastahw kahda pretpartija jeb „opposizija“, kuras peederigos Latweeschi mehdz saukt par jaunstrahwneekeem“. Schee „jaunstrahwneeki“ pa leelakai daļai — jauni kungi, kas wehl naw sawu mahzibu pabeiguschi, nestahw uf tautiska pamata, bet ir tâ saukti „kosmopolîti“, kureem neweena tauta naw pee sirds peeauguse (sewischki, kad ta ir masa un ne-eewehrota), un kuri, kâd tee eemahzijuschees swescha wakodu, ar leelâko weenaldibu atstahj sawu wezo tautibu un sabeedribu, pahreedamî swescheê. Ja tee peekopj un loto sawu wezo walodu, tad tee to dara „mattes jautajuma“ dehl . . . Praktiski schee zenteeni parahdijâs usbruzeenôs pret wezakeem Latweeschu darbineekeem, pret Rigas Latweeschu beedribu, pret wisu, kas pee Latweeschem mantas, sadsihwes un swara sinâ pazehlees augstaki, pret Latweeschu „kungeem“. Schai jaunstrahwneeku partijai par organu bij wezâ „Deenas Lapa“, kura beidsa sawu gaitu zaur Waldibas aisleegumu. Kad schi lapa wehlak atjaunojas un sahka isnahkt zitôs apstakļos, wina bij sawâ rakstîsanâ deesku grosijusies. Wina tika isdota no Wahzu puses un winai wajadseja kalpot Wahzu interesem. Aiz gudribas wina to gan pehz eespehjas mehdza slehpt, bet swarigôs brihschôs, kâ par peem. pilsehtas domneeku wehleschanâ, tai bij jarahda sawa teesa. Preekschideenischkigas dsihwes tai pilnâ mehrâ strahdaja ar Latweeschu tautiskû lauku, bet wiņas ahrkahrtejôs atgadijumôs un swarigâs leetâs ta kalposa Wahzu interesem. Tomehr muhsu jaunstrahwneeku partija peekehrâs ari jaunajai „Deenas Lapai“ kâ sawam organam, tadehl ka teem zitas awises nebij, kurâ tee buhtu warejuschi isteikt sawas domas. Tâ tad wahrds „beenas lapneeki“ jeb „beenas lapisti“ tagad pilnigi spehkâ preeksch muhsu jaunstrahwneekeem. Jî wineem salasas „Deenas Lapas“ lihdzstrahdneeki, korespondenti un weizinataji. Wisî turpretim, kas pateesi aisstahw Latweeschu tautiskos zenteenus, ir no „Deenas Lapas“ atrahwuschees.

Ta ir ta weena strahwa, kas meklê jaunajâ Sabeedribâ pajumtu un darbibas lauku. Otra ir kalposchana Wahzu interesem. Wahzu interesu aisstahwjeem no weenas puses un beenaslapneekeem jeb jaunstrahwneekeem no otras puses ir weena kopeja interese, weena kopeja strâdsweheschanâs, kura tad ari nowedufe pee winu sabeedroschanâs. Ta ir tâ saukto Latweeschu tautisko wadoņu un sewischki Rigas Latweeschu beedribas aprindu swara lauschana waj masinaschana. Paschi par sewi muhsu jaunstrahwneeki Wahzu pusei nebuht naw simpatiski. Mehs nemaldisimees apgalwodami, ka no Wahzu puses pret wineem sajuht stipras pretestibas juhtas un zeemischanas truhkumu. Ja schi puse tomehr ar teem beedrojas un tos pabalsta, tad wina to dara tik aiz politiska aprehkina. Wina saprot, ka beenaslapneeku partija pate par sewi arweenu buhs wahja un nekad newarês palikt Wahzu leetai breesmiga. Turpretim Wahzu elementa wirswaldibai Rigas pilsehtas leetâs draud nopeetnas breesmas no teem tautiskeem pulkeem, kas seko Rigas Latweeschu beedribas aprindam un wezajeem tautiskeem wadoņeem. Scho breesmu nowehrschana preeksch Wahzu puses schimbrihscham ir wiswarigâ un wiswaicak steldsamâ leeta. Jr pastahstama politiska gudriba, pretineekam, pret kuru jozihnas, fazelt nemeerus un bumpjus pascha mahjâs, jo wiņš tas pataisa pretineeku wahjaku. Tas isskaidro, kadehl Wahzu wadoņi atraduschi par wajadsigu, pabalstit tos no beenaslapneekeem eesahktos zenteenus. Pee Wahzu partijas wispirms zeeti turas jau tee, kuri kaut kahdâ materiâlâ sinâ no Wahzeem atkarigi, un nu teem peebeedrojas wehl tee, kureem ir ar Wahzeem augschminetais kopejais Latweeschu tautisko wadoņu apkaroschanas mehrkis.

Te wehl japeemin, ka wezee beenaslapneeki schimbrihscham saskaldijuschees diwâs daļâs: weena no tâm wairak atbalstas uf Latweeschu amatneeku palihdsibas beedribas Krahj-Aisdewu Kasi, un otra uf paschu „Deenas Lapu“. Pirmajai ir wairak materialu, nekâ ideala interescha, un tai schimbrihscham ir pahrswars. Ar winu sabeedroti ir wisi no Wahzeem materialâ sinâ atkarigee. Wini tagad walda jaunajâ sabeedribâ. Turpretim otrâ daļa, tâ sauktee tihree beenaslapisti, gan tur eet lihdsi un tur zaribu un juhsmu pilnas runas, bet teem pee sabeedribas waldischanas daudz dakas naw. Tee no sawas puses, kâ otrâ, wehlas pirmajos gahjst un nahkt winu weetâ. Preeksch Latweeschu wispahrejas leetas schi beenaslapneeku eekschejâ kilda naw no sewischka swara. Kura puse ari nebabutu sabeedribâ pahrswaru, weenâ sinâ grosischanâs naw gaidama: tikpat weena, kâ otra turesees kopâ ar Wahzu partiju un apkaros Rigas Latweeschu beedribu.

Tâ tad jaunai sabeedribai ir gan kahds „saweenoschanas“ mehrkis. Tas ir: saweenot tâ saukto Latweeschu opositiju ar Wahzeescheem pret wezajeem Latweeschu wadoņeem un Rigas Latweeschu beedribas aprindam.

Mehs no sawas puses domajam, ka tee tahdâ wihsê pret Latweeschu leetu saweenotee spehki tomehr sawa mehrka nesasneegs. Teem, kas zerê atraut no kopejâs Latweeschu leetas kahdu eewehrojamu Latweeschu daļu un patrizinat pee Latweeschem winu tautiskâ pamata spehku, mehs, pehz slaweneem paraugeem, waram tik teikt: tee kodis granitâ.

Tirdsneezibas kugneezibas un ostu wirspahrwalde.

Telegrafiski ihsumâ jau esam sinojuschi par 7. nowembri Liwadijâ Wisugstaki islaistu ukasu. Zaur scho pawehli tirdsneezibas kugneezibas padome, ostu leetu un tirdsneezibas kugneezibas nodalas komiteja, kâ ari tirdsneezibas kugu buhwju un remontu eetaisu pahrwaldischana lihdz ar wisâm wiņâm padotâm eestahdem top aitaliatas finanšu ministrijas un saweenota par sewischku wirspahrwaldi. Schâs wirspahrwaldes preekschneekam ir tirdsneezibas kugneezibas un ostu leetas tahdas paschas teesibas un peenahkumi, kâ finanšu ministram, un ostu techniskâs leetâs — kâ zeļu ministram. Reisê ar to wirspahrwaldes preekschneekam pawehlets, eesneegt likumigs kahrtâ wirspahrwaldes dibinajuma un schlata projektu, kâ ari preekschlikumus par pahrgrosijumeem tagadejôs kugneezibas un ostu likumôs, kas buhtu wajadsigi zaur scho jauno pahrwaldes kahrtibas eeweschanu.

Tat paschâ reisê zaur Wisaugstaku reskriptu eezelts par jaundibinatâs tirdsneezibas kugneezibas un ostu pahrwaldes preekschneeku Wina Keisariskâ Augstiba Leelkņass Aleksandrs Michailowitschs, kursch lihdz schim ispildija finanšu ministrijâ nodibinatâs tirdsneezibas kugneezibas leetu padomes preekschneeka weetu. Schai Wisaugstakajâ rakstâ teikts:

„Ar scho jauno godu Juhs eegubstat patstahwibu pee Mana alsraksitumu ispildischanas, kahdas wajadsigs pee scho zaur Juhsu sinaschanam un pastahwigo prahta dsihschanos Jums tuwu stahwoscho swarigo leetu wadischanas.

Lai atweeglinatu Jums schos uszdewumu, pee kura sekmigas ispildischanas wajag daudz pazeetiga, neatlaidiga un ilgr darba, bet kuram ir loti leela nosihme preeksch tam, lai wispahrim pazeltu Kreewijas raschibu un to atswabinatu pamasam no ahrsemju ufnehmumeem un tirdsneezibas flotem, tad turu par wajadsigu, jau tagad dot Jums jo plaschas pilnwaras un reisê ar to aisrahdit wispahrigi uf Juhsu nahkoschâs darbibas programmu.

Lai mineios mehrkus sasneegtu, Jums, pehz wajadsibas, jagahdâ no krona lihdzekleem waj arî uf tirdsneezifka pamata nodibinat kugneezibas uznehmumus, kugu buhwetawas un pahrlabotawas, jaruhpejas par ostam un lahdejamâm weetam un tahdas no jauna eetaisamas, jasneedsot wajadsigais pabalsts kugu buhwetajeem un wispahrim kugneezibai, kâ wisnotaksi sinâ japahrlabo kugneezibas noteikumi, jaatweeglina kugneeku bsihwe, pee kam usraudsibai par wisas priwatâs kugneezibas uznehmumeem jakonzentrejas Juhsu pahrsinâ stahwoschâ wirspahrwaldê.“

Wisa Kreewu prese apsweizinasch scho jauno eegrosijumu muhsu kugneezibas pazelschanai par labu ar preeku garôs apzerejumôs. „Now. Wremja“ bad wispirms pahrskata par darbeem un jauneewedumeem muhsu kugneezibâ, kamehr Leelkņass Aleksandrs Michailowitschs bija finanšu ministrija minetâs tirdsneezibas kugneezibas leetu padomes preekschneeks (ostas nodokļu weenmehriga sadalischana, juhraneezibas skolu statutu un kasmanu jauno noteikumu isstrahdaschana, jaunu ostas pahrwalschu dibinaschana, Kreewijas tahlôs kabotaschas kugneezibas priwiligeschana u. z.) un tad saka:

„Wisi schee dsihi pahrdomatee un praktiski isweetee darbi jau eewehrojami pawairojuschi Kreewu tirdsneezibas sloti un pawedinajuschi uf jaunu kugneezibas beedribu nodibinaschanu, kas atweeglinajuschi muhsu tatiskmi ar ahrsemju un muhsu austrumu robeschu ostam. Pateizotees schai muhsu juhras kugneezibas attihstibai, pa kinas kara laiku bij eespehjams leelu daļu muhsu kara spehka un kara munizijas nosuhtit uf tahlajeem austrumeem ar muhsu paschu twaikoneem.

Bes schaubam zaur jauneerihkotâs wirspahrwaldes energisko un praktisko darbibu taps apmeerinatas muhsu kugneezibas nepeezeeschamâs wajadsibas, taps nodroschinata kugneezibas attihstiba un turpmak leelâ nauda, ko tagad Kreewu raschotajs ik gadus maksâ ahrsemju rebereem par sawu laukšaimneezisko un ruhpneezisko raschojuma neweschanu no muhsu ostam uf ahrsemem, paliks paschu Kreewu rederu rokâs.

„Sweta“ raksta schahdi:

„Jaunâ resora augstais wirspahrwaldneeks ir spehka pilns, mihļo un pastihst kugneezibu no jaunibas deenam, naw masumu darijis kugneezibas labâ un eesahk sawu produktiwo darbibu nebuht kâ eesahzejs.

Tirdsneezibas kugneezibas leelais derigums jaatsihst katram, un tadehl katrs, kas lasijis Zara ukasu un Zara raksti uf Leelknaļa wahrdu, nahkamibâ skatisees neween zeribu pilns, bet pilnigi droschâ pakahwibâ. Leelknaļa augstais gars, kas sawôs usnehmumôs naw aprobeschots no daschadeem reforeem un kuresch bauda muhsu Pitwaldneeka pilnigu ustizibu, ispildis sawu gruhto usdewumu.“

R. L. B. Laukšaimneezibas Nodalas sehde

notika wakar Rigas Latweeschu beedribas namâ. Nodalas preekschneeks sinoja, ka sehklu komiteja eesahkuse sawu darbibu. Wairak sehklas labibas peesuhtijumi esot peesuhtiti un 4000 pudu ausu peedahwajumam jau gadijuschees pirzeji

---

Leletons.

Wehl krehsla walda Latwijâ . . .

Wehl krehsla walda Latwijâ
Un ofaru leetus lihsmâ;
Lai tikkaht saules pajamtâ,
Eet labakee dsihsmâ.

Bet saule nestrâ wagareem:
Kur zensoni sweebreem asa,
Tee blukus wek . . . Deews, predob' teem!
Tee nesdsird, ko tee bara . . .

Ed. Treimanis.

Mihkla.

Zehsu Gohti stahsta. Tulkojusi L. Skujeneek.

8) (Turpinajums.)

Es par teem sikaju mirkschkaht, jo pagahjuschâ laika leelako daļu bija pawadijis tahlu no Franzijas; kungrell Pitschârs, kâ no senatneem skolas beedreem bibliotekas beedribas amata wihrs, mums sinaja stahstit par daschu labu. Wisch mums pasinoja, ka beedru leelâkâ daļa bija prezejuschees; daudzeem jau bija behrni, lai gan muhsu pamudse wehl nebija trihsdesmit gadus weza. Kumikkas jautkundsel par peteku Pitschâra isteizas, ka winam nemitkot ne prahtâ, kâdu schai preekschstahwei. Un pahrleezinoschos, dsihwôs wahrdos winsch mums paskaidroja atstahtwet muhsu beedribu libdz pehdesam. Beigâs ir wezpuischu bara esot pahrak daudz. Nodewuse pawedot nespehzigos, lai wineem nebuhtu jaļas kaunu weenreem paschreem, un weenkahrt pahrwarot par wisstiprakos. No zitteem atstahtu, wini seschot kaunai preekschstahwei uf balsteem un weenaldibas wezuma beedrs.

„Bet runa tâ zitkahrt, kas sawu tematu pamatigi pahrdohmajis,“ es winu pahrtraucu. „Tawas dsihwâs gahjienas wahrdos zilweks war klausitees ar preeku. Tikpat es uri neredsetos, ja nelustu, par kahdu tu runâ, tewi dsihwi pasaktu, un ja tad tew tahdu gadu beidsas.“

Komikkas jaunkundse mani pagodinaja ar dsihmigu skatsenu, kas mani pjautrinaja, kamehr Pitschârs ar komiksku nopeetnibu turpinaja sawus isskaidrojumus:

„Es peesauzu beewu schehlastibu! Tomehr mums botee paraugi ir par daudz behdigi, tadehl es ne-eedrohschinos nobeewotees, ka nekad ne-eeligschu schinis zilpâs, kurâs briguschees tik daudz stipri un duhschigi waroni. Pehdejôs trihs mehneschôs jau apprezejuschees Korneâss un Marselêns; nedelas laikâ mehs swinesim Lemêra kahsas. Un es droschi sinu, ka drihsumâ ari Scharls de Lisâns apprezês kahda bagata dselszelu barona meitu.“

„Puh! . . .“ Bardó murminaja.

Kâ wiņu wakaru, tâ ari Pitschâram runajot, es muhsu saimneeku biju patmeļis wehrâ un pamaniju, ka isdsirdis minam Lisâna wahrdu, winsch pehkschni peesarka. Aisns pluhsma winam eeschahwâs galwâ un azumirkli aisrinkoja atpakaļ. Nu winsch sehdeja sawâ krehslâ bahls, sakosteem sobeem. Nolaistee plakstini paslehpa wina azis, roka, kura winsch bija turejis nasi, bija to dsili eespeeduse galdâ.

Tomehr diwâs sekundês winsch bij apmeerinajees un peenehmis sawu agrako isskatu. Pitschârs, neka nemanijis, meerigi pabeidsa sawu eesahkto teikumu. Tomehr winsch bija isbrihnejees par Barbó issauzeenu. Winsch muhsu saimneeku usskatija, saprata, ka bija kaut kâ pahrkahpjees, nosarka un sahka runat par zitâm leetam.

Ziti weesi scho masô notikumu nebija eewehrojuschi, wini mas interesejâs par muhsu skolas atminam, un abas dahmas nupat no Karnebi islubdzâs pabomu par to, kuras krahsas wislabak saskanetu ar winu matu krahsu un kahdas zepures winâm wislabaki stahwetu.

Ko es, un droschi ari Pitschârs par leetu sinajâm, nebija daudz. Scharls de Lisâns ar mums kopâ bija bijis lizejâ. Kamehr mehs studejâm universitatê, winsch bija politechnikâ, kurâ bij eestahjees, mums, sawu gadu nokalpojot. Kara beedsê. Winsch bija loti intelligents zilweks, tatschu bej sirds; ar sawu weeglumu, smalkumu un miltigi gudro peemihlibu, winsch sinaja eeschmauktees katrâ sirdi, tikko kaut kahda eemesla dehl pehz tam tihkoja. Kaut gan wineem abeem bija leeli panakumi, tomehr Barbó un Lisâns nebija spehkojuschees kâ lihdzsenzoni, jo katrs bija sewischkâ kursâ. Tikai skolas zeremoniju atgadijumôs, kurôs publiku eepasihstinaja ar wislabakajeem skolneekeem, wini beeschi bija satikuschees. Weens preeksch otra nejuschani daudz simpatijas, wini weens ar otru „istika“ kopâ kâ diwas kaimiņu walstis, kas sawâ starpâ ustur diplomatiskus satikschi.

Studenti buhdami, meh wisi bijâm atkal satikuschees. Treschdeenâs un sestdeenâs, kurâs politechnikeem atlauts iseet, mehs gandrihs arweenu bijâm eerabuschees tajâ kafejnizâ, kuru mehdza apmellet Lisâns ar saweem beedreem. Es ari biju dsirdejis, ka abi diwi, Barbó un Lisâns, beeschi satikuschi kahda slawena snaatnes wihra namâ, kuru peekritaitija wisaugstakajâm sabeedribas schkiram un pee kura sastapa pasihstamus profesorus, apdahwinatus jaunekkus ar gaidamu sposchu nahkamibu, un skaistas dahmas, kuras sajuhsminajâs par literaturu un mahksli. Bija saprotams, ka Barbó un Lisânam tur patika un ka ari Lisâns tur patika.

Peepeschi wini weens no otra atrahwâs. Kahdu swehtdeenu es parastâ laikâ sehdeju ar Barbó Muslê kafejnizas preekschâ. Te uf reisi paradsijâs Lisâns ar kahdu beedri, gahja muhsu galdam garam, muhs ne ar pus azi neeewehrodams, un peesehdâs pee zita galda. Ari Barbó isliâs, it kâ winu nebuhtu redsejis, taschu drihs winsch peezehlâs un meha kopâ aisgahjâm.

„Kas notizis?“ es eewaizajos. „Waj tu ar Lisânu sakildojees?“

„Ja gan,“ winsch ihsi atteiza.

„Kapehz? Kas tad juhsu starpâ notizis?“

„Weena alga. Winsch ir plukats. Es scho tehwiņu eenihstu, winsch . . .“

Winsch apklusa un saraukâm usazim luhkojâs gaisâ. Wisas manas puhles bija weltigas, es nebaudju sinat, par ko wini sakildojuschees. No schis beenas neweens wairs Lisâna wahrdu ne mineja, un mehs winu redsejâm tikai reti; neko wairs nedsirdeju par leetu, par kuras zehloni es usskatiju diwu jaunu zilweku greisirdibu kaut kadas koketas dahmas dehl.

Tadehl es brihnejos, redsedams, zik stipri Barbó sagrahba neeziga un, kâ domaju, sen aismirsta notikuma atmina. Tomehr saruna, pee kuras atkal wisi peedalijâs, drihz isdsehsa Pitschâra neapdomibas eespaidu. Muhsu saimneeks dsihwi treeza ar saweem weeseem . . . Gara originalitate, wisweenkahrschakâ formâ issazitas dsikas domas, aha satira gluschi newainigi skanoschôs wahrdôs, — wiss tas saweenojas weenkopus, padaribams winu par waren peewilzigu beedri. Wina spreedumi bija brihwprahtigi un lehni, wina pretoschanâs bes ruhgtuma, wina peekrischana bes robescha. Weenigi afrebsiga azs pamanija uzinaschanu, kas slehpâs aiz schîs weeglâs grazijas.

Winam peemita sewischka dahwana, usminet un dsihwi isskait sawa pretineeka idejas. Wina draugi tad schîs winseem mutê bahstâs idejas uskehra, nemanidami, no kureenes tâs nahza. Un kâ winsch ar winseem jokojâs! Neapsinadamees, ka wini barojas ar sawa saimneeka garu, wini sawus aisnehmumus tureja par sawa pascha gara gataweem augleem un to, kas wineem tos dewis, tikai par sawu domu zeenigu apspreedeju.—

Bija pasnakts, kad swans eelkschejâ gaterijâ mums pasinoja, ka ahrejee wahrti mahrt atdarijuschees un celaiduschi ratus. Mehs ar luksureem isgahjam ahrâ, lai pits kundsi peenahzigi sanemtu. Garâs, saļas gaitenes galâ, kas no parka nosteepâs lihdz nama wahrteem, mehs eerausdsjâm ahtri tuwojoschos ratu luksurus. Barbó stahweja muhsu widû, gaischi apspihdets no luksura uguns, un man schkita, ka winsch tikai ar mokam sawaldija warenu ustraukumu. Wina skatcens eeurbâs tumsâ, kai gaidamo eeraudsitu, zik ahtri ween eespehjams. Winu bija pahrnehmis leels nemeers. Kati sasneedsa usmelkamo tiitu: tajos sehdeja weenigi kutscheers, kas pasinoja, ka kundse neesot nahkuse, un waizaja, waj riht rihtu winam atkal buhs tai jabrauz pretim? Kunga pawehli sarehmis, winsch ar rateem aisbrauza uz deenastneeku dsihwoklu pusi.

Mehs atkal eegahjâm eelschâ. Weesi, saprotams, issazija noschehloschanu, ka weltigi bija gaidijuschi, lai gan pateeschâ wineem leeta laikam bija deesgan weenaldsiga. Barbó turpretim, eeraudsidams tukschos ratus, bij isteizees kâ zilweks, kas peepeschi dabujis pa galwu stipru sitenu. Waj es pahrkattijos? Waj mani tagadejee un senakee nowehrojumi nebija zits nekas, kâ eedomas, pahrsteigti saguhtu usskatu un aisspreedumu sekas? Es buhtu warejis swehrest, ka Barbó dabujis breesmigu spehreenu, kas winu ozumirkli apmulsinaja. Mirkli wehlak wina stiprâ griba ustraukumu bij apspeduse. Barbó atkal isskâs tik pat dsestrs un meerigs, kâ pirmak.

Bes schaubam winsch zeeta greisirdibas mokas. Jau wakarwakarâ winsch bija zeetis, sawu draudseni newaredams atwest lihdzi; tagad winsch bija pahrleezinats, ka wina neuzticziga, un bij apnehmees laut ko neschehligu. Schis gala spreedums, kâ es atsinu, nebija saskanâ ar wina wakarejeem weegsprahtigeem isteikumeem par seewekem.

Ja winsch sawas draudsenes dehl zeeta, tad jau winsch to mihļoja! Tomehr kas tad bija domajams par wina filosofiju? Wina sobgakigâs runas tad nebija zits nekas, kâ wina kaislibas maldinatajî iswerdumi; mans draugs, kas gribeja buht gudrs, bija pahrwarets no mihlestibas, par

Esot peebahwati schejeenes klimatam perrabinati propstes rudsi, kà ari leelaka partija linsehklu, kas wehl naw pahrbaudiht pehz bihgschanas spehjas un tadehl wehl neteek isslubinati. Jau tagad israhdas, ka buhs peeprasijumu wairak nekà peebahwojumu, tadehl wisi tee, kam laba sehklas labiba waj nu buhtu pafcham waj ari kur finama, teek luhgti, to pasinot Nodaļai. Nodaļai bij ari finots, ka daschi pagasti luhgschi atlauju, isleetot ustura kapitalu preeksch sehklas eegahdaschanas un komisaru kgi esot luhgumeem peekrituschi. Ari muhsu gubernu walde usdewuse pagastu waldem eesuhtit skaidras sinas par sehklas truhkumu un lihdsekleem.

Tahlak preekschneeks sinoja, ka Nodaļai peeteikuschees kahdi peensaimneezibas instruktori, eesuhtidami sawu ieetpratetju apleezibu norakstus, un weens peensaimneezibas mahzeklis, kas wehlas pabalstu preeksch isglihtoschanas peensaimneezibà. Tiks preeksà zelti daschi preekschlikumi, kas par laukfaimneezibas wajadsibu komiteju jautajumeem bij eesnegti no Schuhne un Fr. Lafsmana kgeem, kà ari noraksts no Smiltenes-Palsmares semkopibas beedribas atbildes uf mineteem jautajumeem. Schàs atbildes tika nolasitas un pahrrunatas. Nodaļa atraba par wajadsigu, ari no sawas puses apspreest daschus jautajumus un usdewa preekschneezibai isstrahdat preekschlikumu un preekschi tam kooptet derigus spehkus. Isstrahdajumi tiks preekschà zelti 5. dezembri nosturamà sehdè, par kuras beenas kahrtibu peenehma: Laukfaimneezibas wajadsibu komiteju jautajumus.

Nodalas sehde bij apmeklesta no daschem weeseem — lauzineekeem.

Eewehrojot leelo swaru, kahds ir tagadejo laukfaimneezibas wajadsibu komiteju darbibai un atbildem uf teem winàm preekschà zelteem 27 jautajumeem, Nodaļa darijuse pareisi, nolemdama schimbrihscham atlikt wisus zitus jautajumus uf wehlaku laiku (isnemot sehklu apgahdaschanas wihutajibu) un nodarbotees schimbrihscham tik ar atbildi uf augschmineteem jautajumeem. Laukfaimneezibas beedribas, kuras jau eesuhtitjuschas sawas atbildes komitejàm, teek wehl reis luhgtas, peesuhtit noraksius no schim atbildem Nodaļai, kà to jau laipni darijuse Smiltenes-Palsmares beedriba.

—.—

Eekschseme.

Ar dselszeka neluimem schis gads ir bagatàs, kà jebkad. Nelaimes noteek leelako teesu aiz apkalpotaju nolaidibas. Bet ir ari gadijumi, kur kaundari pabara pee dselszekeem nelaimes, un tàs weenumehr ir paschas breesmigakàs. Patlaban atkal notizis tahds gadijums, kur tikko wairak dsihwibas nekrita negehtu darbeem par upuri. Uf Leepajas-Romnu dselszeka, starp Kalkunu un Jelowkas stazijam, nakti uf 12. nowembri kaundari bija aisstrustojuschi zeku. Uf sleebem bija nolikti trihs malkas gabali, trihs akmeni un trihs plankas. Tomehr negehji sawu nodomu, isleginat witzeenu no sleebem, nepanahja. Par laimi dselszeka fargs noseegumu bija atradis, un tà nelaime ar witzeenu bija nowehrsta. Katastrofa buhtu bijuse breesmiga, jo noseeguma weetai negehji bija ismeklejuschi tiltu. Noseedsneekeem dsen pehdas un, zerams, tee fodam neisbehgs. B.

— Nowembra 12. beenas rihtà plkst. 6 Orlas-Dwinskas dselszelà, pee Krisburgas stazijas, zaur sleeschu bihdataja wainu, eestrehja Maskawas-Wentspils pahrejas pretschu brauzeens, no II. stazijas uf I. nahkdams, Rigas-Orlas dselszeka lokomotiwu schkuhni, pee tam fabragabams preekschà atronoschos lokomotiwi un kahdu wagonu, kamehr usskrehjejam brauzeenam apkahdeta lokomotiwe un fabragati pagalam septini wagoni. Par laimi zilweku dsihwibas naw gahjuschas bojà, kaut gan Wentspils dselszeka lokomotiwes waditajs babujis stipras saspeedeenus. Orlas dselszeka lokomotiwes personals paredsejams nelaimi, paguwis wehl nolehkt no lokomotiwes un tà itzis walà ar isballem ween. Zitadi tee gan buhtu krituschi nelaimè.

Baltijas gubernàs 1900. g. otrà pusè eenahzis kronim no atpakaļ neatdotàm monopola pudelem 86,500 rbl. No schàs naudas nahk uf Widsemi 52,000 rbl., uf Kursemi 20,500 rubl. un uf Igaunilu 14,000 rbl. Ta ir deesgan eewehrojama summa.

Walkas aprinka polizijas waldes kanzlejas eerehdnis Emilne apsiprinats par schàs paschas waldes galwa preekschneeku.

Jutschukalnà pagahjuschà mehnesi aprinka weterinarahrsts rewidejis, kà „Rig. Tagebl". raksta, schejeenes lopukautuwes, pee kam atradis daschas nekahrtibas. Tà peem. weena kautuwe bijuse saweenota ar pirti, par ko kautuwes ihpaschneekam meerteesneš peespreedis 25 rbl. sodu.

No Nitaures. 30. oktobri mums bija amatu wihru wehleschana, kas, lai gan daschi bija issolijuschi pat muzu uf stekeem likt, norunleja deesgan gludi. Par pagasta wezako eewehleja lihdschinejo Grünbergi. Turpretim teesas lozekli uf preekschu wisi buhs jauni, jo Nitaureeschi pee wehleschanas bij peeteurejuschees pee wezu-wezà sakama wahrda: Jauna flota tihri flauka. Buhtu jawehlas, kaut ari peepilditos sakamà wahrda pateesiba. Tad mums, daschem Nitaureescheem slikts eeradums, isturetees nepeekahjigi Deewa namà. Jt sewischki tas buhtu sakams par muhsu paaugstakeem, pamahzitakeem, kuri sapulzejas pee ehrgelem kora telpàs un tur pa sprehdku laiku waj nu sarunajas sawà starpà, waj ari ar zitu tam tihsigu nodarbojas, gribedami ar to uf sewi greest zitu wehribu. Jawehlas, kaut tahda beewkalposchanas trauzeschana turpmak wairs nenotiktu.

D. D.

Kursemes guberna. Kà laudis mirst. „Kursemes gub. awises" sawà neofizialajà daļà sahkuschas pasneegt sinas par eedsihwotaju nahwi zaur daschadeem nelaimes gadijumeem. Schoreis pasneegtas sinas par nahwes atgadijumeem grantes bedès (wisà gubernà no 1896.—1901. g. bijuschi schahdi nahwes gadijumi 5), zaur nospeeschanu no wesumeem (pawisam 17) un zaur nosischanu meschà, kokeem krihtot (3 — wehl nahks turpinajums).

No Jelgawas. Nakti uf 12. nowembri no dselszeka slihperu platscha bija nosagti wairaki slihperi. Pehdas weda uf tà saukto Desu zeema preekschpilsehtu. Israkot kahdu schkuhni, atrada sagtus patlaban sahgejot un skaldot sagtos slihperus malkà. Wisi trihs sagli paspehja kehrajeem ismukt un aislaisties meschà, pee kam weens pahr upi skreedams tikko nenoslihka. Schkuhni atrada daudz slihperu malkas safagtas gan no stazijas, gan no jaunà dselszeka platscheem. Leekas, ka sagli jau ilgaku laiku tà bija nodarbojuschees; isen bija eewehrots, ka slihperi suhd. Tà kà tà watnigee sodam neisbehgs un pee krona filtumas warès aprehkinot, zik dahrga isnahk sagta malka.

B. —

No Tukuma. Nahkoschu swehtdeen uf „Tukuma Weefigos Beedribas" skatuwes israhdis pirmo reisi M. Wahrnsemja peezzehleenu dramu „Wilni". — Lugas warona lomà weesosees R. L. teatra eezeenitais mihkotajs A. Freimans. W. S.

Jaun-Swirlaukas pagasta weetneeki eewehleja 2. nowembri sawai ministrijas skolai par treschu skolotaju, ar 400 rbl. algas gadà, B. Liebert jkdsi, kas belgusē Jelgawas seemeeschu gimnasiju.

Jurjewas weterinarinstituta profesors walsts padomneeks Waldmans apsiprinats par Jurjewas pilsehtas weterinarahrstu.

Rewelè nodeguschà pilsehtas teatra nama buhwei, kà weetejàs awises sino, sihmets jau 55,000 rbl. leels kapitals. Redsams, ka dod dewigas rokas.

No Pleskawas. 10. nowembri pehz ilga pahrtraukuma atkal dabujàm redset Latweeschu teatri. Israhdija Purina Klawu „Sweedri". Publika bij saradusès leelà skaità, gan Latweeschu, gan ari zittauteeschu, jo pehz teatra bes sewischkàm biletem sekoja deja. Kopeespaids no israhdes gan nebij apmeerinotschs. Sewischki pawahji isdewàs 2. aina pirmà zehleenà. Nu, turpmak sagaidisim jau wairak eewingrinajuschos spehkus. Eenehmums bij apmeerinotschs, tà ka zeeu. sarihkotajeem un israhdilajeem uf eenehmuma rehkina pehz beigam sarihkoja meelastu. Uf dezembri buhschot israhdit „Mahjas ļaudu". Labas sekmes! Schejeenes Latweeschem par wisàm leetam wajadseja atmest partijas garu un wiseem pulzetees ap teatri, lai tas waretu selt.

Vox populi.

Peterburgas pilsehtas waldes reformas jautajums nahks isspreeschanà walsts padomè tikai wehl nahkamà pawasara sesijà, tà tad pilsehtas wehleschanas atliktas lihdz nahkamam rudenim. No eekschleetu ministra eesneegtà galigà reformas projektà isdariti tagad daschi pahrgrosijumi, nemot wehrà aisrahdijumus, kahdi tapa isteikti no ministra waditàs padomes sapulzè. Tà waldiba atteikusès no domam, ka pilsehtas galwa, wina beedrs un waldes lozekli buhtu no waldibas eezeekami. Tomehr domes sastahschanas kahrtibà eewesta pahrgrosijums. Dome sastahsama nemeen uf pilsehtas galwas waj ministra rihkojumu, bet ari uf paschas domes nolehmumu, waj ari, ja tikai peezi domes lozekli to wehlas. Waldes lozekļu skaits top paleelinats.

— Starp Peterburgu un Wilnu top isdariti telefoneschanas mehginajumi pa telegrafa drahtim.

Dsenits, kas beidsis Jurjewas uniwersitates kursu, eezelts par Kijewas-Podolskas meitenu gimnasijas skolotaju.

Somijà bads sahk jau stipri ween parahdit sawas nesehligos sobus. Kajanas apkahrtnè, kur truhkums sewischki stiprs, jau kahda seewina nomirusè bada nahwè. Tuusniemas draudzè, Kuopias gubernà, iszehlees bada tihss. Trijos zeemos sastlimuschi jau wairak wihreeschi un seewetes ar scho slimibu. Wisàs pusès gan jau strahdà palihdsibas komitejas, lasdamas dahwanas un nosuhtidamas truhkumzeetejeem, bet, leekas, truhkums leelaks, nekà palihdsiba.

Kijewa. Agra seema. No schejeenes sino, ka 11. nowembri Dnepra jau bijuse aissalusè. Tik agri schi upe reis aissalusè tikai preekschi 104 gadeem. Wibejais aissalschanas terminsch Dnepra pee Kijewas esot 19. dezembris; 1885. gadà gan ta aissalusè jau 13. nowembri.

Lubkinas apgabalteesà nahkuse nupat isteesaschanà apsuhdsiba pret Friedmani un Rutu Kawi, par slepenu spirta debsinaschanu. Spirtu wini destilejuschi no polituras. Scha gada 28. maijà schat slepenajà debsinatawà notika sprahdseens, pee kam nahwigi apdedsinajàs Friedmana peedsihwotaja ar winas diweem behrneem. Pee tam nahza klajà ari slepenà fabrika. Jsmeklejot israhdijàs, ka destilejamà maschina laida stundas laikà jauri 800 tlihra spirta. Pehz schà aprehkina teesa peespreeda walnigateem, kà „Warsch. Dnewn." raksta, maksat kronim par labu 9,453 rbl. 10 kap., bes tam katram wehl 2 mehnescus zeetumu.

Eekschleetu ministrijas saimneezibas departaments eesneedsis walstspadomei projektu, pehz kura top luhgts, lai Kreewijà 40 masas pilsehtinas atwabinatu no polizijas nodokleem.

Aisgahjeju statistiku, kas sihmejas uf aisgahjeejem uf Sibiriju, pasneedz nupat „Sibir. Schisn". Schogad no 1. janwara lihdz 30. septembrim gahjuschas no Eiropas-Kreewijas zaur aisgahjeju staziju Tschekabinskà 105,796 personas, to pulkà 26,439 behrni. Tai paschà laikà atgreesuschees no Sibirijas uf Eiropu atpakaļ 38,145 pee-auguschi un 6743 behrni. Septembra mehnesi ween aisgahjeju bijis 3398 peeauguschi un 904 behrni, kamehr atpakaļnahzeju 4673 peeauguschi un 740 behrni.

Ahrseme.

Frantschu prese par Kreewijas darbibu tahlajôs austrumôs.

Frantschu prese pahrrunà Kreewijas ziwilisatorisko darbibu tahlajôs austrumôs. „Journal des Debats" raksta, Kreewijas militgajeem usnehmumeem tahlajôs austrumôs esot wiseem Angļu agentu kahdiju meem par spihti nobroschinats labs panahkums. Ahrsemneeki, kas tureenes apstahkus pasihstot, nodobot par Dalnija spreedumu, ka ta buhschot pirmàs schkiras ostas pilsehta. Kreewu waldibas isdariteem leelkeem eerihkojumeem un pahrlabojumeem Dalnijà buhschot swariga nosihme tirdsneezibas sinà. Warot zeret, ka Dalnija attihstischotees par weenu no seedsohkajàm ostas pilsehtam pee Klusà okeana. Angļu awises ispauduschas walodas, ka minetà osta tikschot pahrwalbita no kara eestahdes; „Journal des Debats" warot apgalwot, ka Dalnija palikschot weenumehr tirdsneezibas osta; tikai Port-Artura tikschot eerihkota par kara ostu un juhras zeetoksni.

Belgijas trona mantineeki.

Flandrijas grafs, kas ir kehnina Leopolda brahlis un Belgijas trona mantineeks (jo kehninam Leopoldam dehla naw neweena), kerts nupat no treekas. Weena ags rehdsès spehju no tam pawisam saudsuse. Slimibas tahlakas un launakas sekas esot wehl sagaidamas.

Flandrijas grafs, wahrdà Filips, dsimis 1837. gadà, tà tad tagad jau 65 gadi wezs, tas ir, tikai diwi gadi jaunaks par kehninu Leopoldu. Winsch prezejees ar Hohenzollernu prinzesi Mariju, ar kuru peedsihwojis trihs behrnus, starp ziteem ari prinzi Albertu, kas dsimis 1875. gadà un pehz sawa tehwa nahwes kluhs par Belgijas trona mantineeku. Winsch sawukahrt prezejees ar Bawarijas prinzesi Elisabeti un ari wineem pagahjuschà (1901.) gadà 3. nowembri peedsimis dehls, prinzis Leopolds. Tà tad Belgijas tronim mantineeki apdroschinati jau uf wairak augumeem.

Saradoschanàs noluhks starp Angliju un Portugales waldneeku nameem.

„Vossische Zeitung" dabujuse no Lisabonas wehsti, ka kehnina Karlosa apzeemojumam Londonà bes patirgoschanàs ar Portugales Afrikas kolonijam esot ari wehl tas noluhks, saderinat sawu dehlu, Portugales trona mantineeku Luiju Filipu ar kahdu Angļu prinzesi, warbuht ar Konautas herzoga meitu. Schahda saradoschanàs ar Anglijas waldneeku namu waretu noderet Portugaleeschcem it kà par paglaimoschanu un apmeerinaschanu behst kolonija saudeschanas un wispahri beht ta atkarigà stahwoklà no Anglijas, kahdà Portugale jo beenas jo wairak eekluhst. No otras puses atkal jasaka, ka Angļi laikam nodomajuschi Portugali wehl wairak padarit par sawu palihsi, ja jau tik leelà mehrà parahda prei to sawu laipnibu. Angļi arween leek par sawu laipnibu kreetni samaksat.

Anglija. Tschemberlens schàs nebeias otrbeenà nu laldees ar kara kugi „Good hope" zelà uf Afriku. Winam brauz lihdsa wina laulata draudsene. Balfurs un zitì ministri winu no Londonas gabalu pawadijuschi pa dselszeju. Tschemberlens atwadotees istelzees, ka wina uzdewums esot gan loti grubts; bet tomehr buhschot neesot jasaudè, jo winsch, raug, darischot wisu, kas ween wina spehkâ, lai brauzeenam buhtu wairak sekmes. Angļu patrioti, Tschemberlenam aisbrauzot, kleeguschi kraftmalà stahwebami, leelus un garus urâ.

Buhru delegati Fischers, Wefels un Wolmaranss dabujuschi Angļu waldibas atkauju, zekot uf Kapstadti, tik ar to noteikumu, ka wineem janosweht Anglijai ustizibas swehrasts un ka tee apnemas nenodarbotees wairs ar politiku, pee kam Transwalà un Oranjè tee nedrihkst nemaf rahdities.

Rumanija. Pee braudschu aisstahwju wehleschanam, kas notika pagahjuschà swehtdeenà, liberali uswarejuschi wisur ar leelu balsu wairakumu. Bukarestè, peemehram, liberali dabujuschi 2219 balsis, kamehr konserwatiwee tik 1286.

Portugale. Portugales kehninsch Karlos nodomajis laikam ilgaku laiku palikt Anglijà; jo kehnineene Amalija, kà no Lisabonas sino, noswehrejuse nupat tautas weetneekeem swehrastu kà pawalbone. Pee swehrasta zeremonijas bijis klaht ari diplomatiskais korpuss, un kugi ostà un relbà nobewuschi saluta schahweenus.

Seemel-Amerikas Sabeedrotàs Walstis. Sabeedrotàs Walstis netruhkst ari wehl leelu un stipru laupitaju bandu. Kà no Nujorkas sino, tad kahda leela laupitaju banda Dawenportas tuwumà, Ejowes (Jowas) walstt apturejuse weselu dselszeka brauzeenu un konduktorus un pasaschecrus ar rewolwereem apdraudedama tà eebaidijuse, ka teem bijis jastahw gluschi meerigi un janoskatas, ka laupitaji ar dinamitu sahpribsina naudas skapjus, kas brauzeenà westi, un ismeem naudu, pawisam kahdus 150,000 rbl. Pehz tam laupitaji atkal aisslaiduschees projam. Tà ka wini wisi bijuschi uslikuschees leetus zihmjus, tad policijai gruhti nohkotees tagad laundareus sameklet. Truhkst jebkahdu peeturas punktu.

Kuba. Kubas jaunajai republikai neklahjas labi. Pee wispahrejàs finansu krihses un masses truhkuma belgàs peewenojuschi wehl streiku lihsa un strahdneeku nemeeri. Kà no Hawannas sino, tad nemeerôs eewainoti 82 zilweki. Nemeeru dehl

---

kuru tam bij janosarkst. Winsch mehginaja pats sewi malbinat un apmeerinat sawu aisskahrto lepnumu, ar sewischku usswaru issazibams usskatus, kureem wina strbs wahjiba pretojàs. Tahda komedija naw reta. Winsch mihleja, mihleja sew paschàm par spihti, mihleja eeweeti, kura nebija zeeniga scho juhtu, mihleja neustizigu seeweeti, — un mokas winu aptwehra no wisàm pusem. Schini lomà winsch man isliksàs wairak simpatisks, bet masak interesants, nekà eepreeksch. Kamehr schis domas mani nobarbinaja, sabeedribai nahza prahtà, ka pusnakts jau pahri un ka beena bijuse ihsti nogurdinoscha.

„Behrni," Barbó sozija, „darat, ko gribat, es eeschu gulet. Ar labu nakti! Es juhs neusatzinu sekot manam paraugam, jo sinu, ka juhs nekad newarat beesgan ee-elpot swaigu gaisu, pirms atkal eeleenat Parises leelajà zeplì. Tà tad darat, kas jums patihk: ejat gulet waj ne-ejat gulet! Man tas weena alga, ja tik juhs netrauzejat manus sapnus. Uf terases juhs atradisat schampaneeti, tehju, zigarus un torti. Apbrihnojat swaigschnu debesis, tomehr nealsmirstat, ka ari scheit semes wirsù ir labas leetas. Ar labu nakti!"

Mums rotu sneedsis, winsch pa trepem uskahpa sawà istabà.

Sulaini bij aisgahjuschi, nama durwis aisslehgtas.

Pehz brihtina mehs, saimneeka pabomam paklausdami, isgahjàm ahrà uf teraši, kur nosehdamees un apbrihnojàm debesis pahr mums un semi apaksch muhsu kahjam. Dsirkstoschais wihns un apreibinoschà tabaka bija ihstee lihdsekli, lai jaukà nakts pehz jaukàs beenas isliktos wehl jo jaukaka. Tomehr wehl nebija pagahjuse ne pus stunba, kad mani beebri sahka zihnitees ar meegu. Apkahrtskraidischana neparasti spirgtajà lauku gaisà tos bija nogurdinajuse. Wini kaunejàs tik ahtri eemigt un peespeedàs palikt nomodà. Es, kà „Tas ir breesmigi!" Harnebi atbildeja.

Un Pitschârs peebilda:

„Sche waj nu kahdu nobendeja, waj eegruhda Sèrâ."

Mehs pahrleezamees pahr terases malu un puhlejamees tumsà kaut ko isschkirt. Tatschu ehku tumschee notehli zitu neko nelahwa isschkirt, kà tikai gaismas parahdibas, kas arweenu matnijàs un nenoteiktàs formàs eeblahsmojàs un suda, nedabamas mums skaidru eespaidu.

Desmit minutes bija pagahjuschas no ta azumirkla, kurà bijàm dsirdejuschi kleedseenu, kad muhs isbeedeja zits trokschnis. Tas isklausijàs kà eksplosija tahlumà, tomehr sprahdseens notika semè apaksch muhsu kahjam. Weens no sureem, kas guleja muhsu tuwumà, usreis usschahwàs augschà un sahka baltigi kaukt. Azumirkli winsch apdomajàs, apostnaja klinti sem sawàm kahjam un tad leeleem lehzeeneem eeskrehja mahjà, it kà tur mekledams neisprotamà notikuma isskaidrojumu.

Weens no mums issazija domas, ka pehrkons ruhzis, tatschu scho hipotesi uf weetas atraidija. Ta nebija bijuse pehrkona ruhkschana, bet ihss, dobjs sprahdseens, tik bihwains, ka neweens no mums nebuhtu tizejis sawàm ausim, ja wisi nebuhtu dsirdejuschi weenu un to paschu rihbeenu. Art suna isturescheàs, kursch tatschu bij apbahwinats dauzi smalkakeem juhtekleem, muhsu domas apstiprinaja.

Schis jaunais notikums muhs wehl wairak isbeedeja. To wahrdeem netisgalbami, mehs baidijamees no gaidamas katastrofas un wisi trihzejàm. Abas jaunàs seewetes bahlàm luhpam un atsimakuschu balsi jautaja gan scho, gan to, tikai neweens uf winu jautajumeem nejaudaja atbildet.

„Kas tas ir? Kas sche noteek? Deewa dehl, sakat, kas notiks?"

Gandrihs stundas zeturtsni mehs nosehdejàm nekustedamees un aisi ustraukuma bes walodas, tatschu nekas nenotika. Tuwojàs wehtra, nakts klusa tumscha, iszeesàs isbailes muhs bija nogurdinajuschas un mehs taisijamees eet gulet.

„Dihwains notikums!" Pitschârs sazija, lihdz ar mums terasi atstahjot.

„Un kahds dihwains apwidus!" gleznotajs peebilda, „to mehs tik drihs neaismirsîsim. . ."

„Un schis Barbó meerigi krahza sawà gultà, kamehr mums aisi bailem pahr muguru skreen schalka pehz schalkas."

„Tas nebrihkst buht," Leas jaunkundse isschkihra. „Bet waj juhs pateeši domajat, ka winsch guļ? Sprahdseens apaksch semes wina istabà wismaz buhs bijis manams un buhs winu usmodinajis."

Un pilnà kakla, it kà buhtum apstahti no neredsameem eenaidneekeem, wina sauza:

„Barbó kungs! Barbó kungs!"

Kad nekas nekustejàs, wina pazeļa no semes schampaneeschu pudeles korki un kahdas stkas olinas, un meta tos pret muhsu saimneeka logu ruhtim.

„Nedari blehnas," Harnebi sazija, „leez winam meeru, lai guļ. Winam pateeši buhtu eemesls par tewi bukmotees."

Azumirkli pehz tam Barbó logs atwehràs un wina galwa parahdijàs wirs balkona. Tumscheem mahkoneem klahtàs bebesis mums neatlahwa isschkirt wina waibstus, tomehr mehs dsirdejàm winu schahwajamees, kà nupat no meega ustraukta zilweku. Tad, winsch sazija:

„Ko? Ko juhs gribat? Kas notizis?"

„Waj dsirdejât?" Leas jaunkundse jautaja.

„Ko? Ko juhs sakat?"

„Kahds kleedsa? Kas kleedsa?"

„Mehs to nesinam."

„Nu, un es? Tad tadehl juhs mani zekat no meega?! Lai pikis juhs parauj!"

Winsch kurnedams nosuda no loga un aisstia to zeeti.

„Rihi mehs leetu waram ispehtit, ja ta muhs wehl interesè," Pitschârs sozija. „War buht, ka pateeši schampaneetis un meegs muhs apmulsinajuschi."

„Sunis nebija schampaneeti dsehris!.." Kamillas jaunkundse eebilda.

(Turpmak wehl.)

Sihkumi.

Wezpuischu kahrtai, kà kahds Wahzu scharnals stahsta, peederejis apbrihnojami leels skaits eewehrojamu wihru, — dsleneku, filosofu, dabas pehtneeku, matematiku, musiku u. t. t. Kà wezpuischus schurnals min Danti, Petrarku, Tasso, Aleksandru fon Humboldtu, Leibnizu, Nutonu, tahlak Hamerlingu, Grilparzeri, Nezschi un Brahmsu. Sewischli tihpifls wezpuiss bijis leelais filosofs Kants. Wina spreedums par seeweeti isredsams no atbildes grafeenes Königsmark weekbàs paschai nama-mahtei. „Juhs esat leels zilweku pasineja, laši," grafeene teiza, „tak waj juhs, eegahjuschi swelchà namà, tuhlin warat noteikt, kam tur peeder walditas: wihram waj seewai?" — „Protams," Kants atbildeja, — „ja es namà nowehroju dsiku klusumu un nekur nemanu pretrunas, tad esmu pahrleezinats, ka tur walda seewa." — Aleksandram fon Humboldtam reiz kahda Parisiete jautaja, waj winsch nekad ne-esot mihlejis. „Mana mihlestiba," Humboldts swarigi noteiza, „arweenu peederejuse weenigi finatnei." — Matematikis Nutons tahdôs gadijumôs, kad wina wezà apkopeja bijuse kaut kur isjuhtita, maldits sew pagatawojis pats. Reiz winam stahwot pee pawarda, eeschahwees prahtà kahds matematikas problems — un tà nu notizis, ka saimneeze pahrnahkusi winu atrabuse nogrimuschu dsiļâs domàs, turam rokà plu un wahram katlà kabatas pulksteni.

—ah—.

draud iſpeltees ari ministru krihſe, jo ahrleetu ministrs Tamajo, kas simpatiſejot ar streikotajeem, eesneedsis atlubgumos no amata. Tomehr prezidents Palma nolehmis, atlubgumus nepeenemt, lihdſ streiki nobeigsees un nodibinajees atkal meers.

Kina. Pekinâ atkal notikuse sadurschanâs starp paschu leelwalsti]u saldateem. „Rettera birojs" sino, ka kahds Austro-Ungarijas matrosis, ispildot polizista peenahkumus, noschahwis kahdu Italeeschu matrosi, kursch neklausijis wina rihkojumam. Ustraukums scha notikuma dehl esot Italijas saldatu un matroschu starpâ tik leels, ka wirsneeki eesakatijuschi par wajadsigu, tikpat Italijas, ka ari Austrijas saldateem un matroscheem aisleegt, eet ahrâ no kasarmem.

Riga.

Pilsehtas galwa, sekretars un wirsinscheneers, kurî pagahjuschu swehtdeen aisbrauza uz Peterburgu, peedalitees ostu komitejas sapulzê, atgreesischotees tikai nahkoschu pirmdeen mahjâ. P.

Rigas Latweeschu Labdaribas Beedriba sarihko sestdeen, 16. nowembrt, Rigas Latweeschu Beedribas namâ weesigu wakaru ar baschadeem interesanteem uswedumeem iz Latweeschu tautas dsihwes. Israhdis „prezibu un mitschoschanas" skatus. Bes tam buhs daschadas dejas, kuras eemahzijis pasihstamais dejas skolotajs M. Kaulins kgs. Sahles dekoreschanu laipni usnehmees zeen. mahkslineeks Pafila kgs. Pasihstamais mahkslineeks Rosentals dahwinajis beedribai kahdu gleznu, kura nahks iszloseschanâ. Atlikums nahks beedribas labdarigajeem mehrkeem par labu. Waram tikai silti eeteikt, apgahdatees jau pee laika bileles uz scho interesanto labdarigo isrihkojumu.

Ewangelikâs Aitturibas Beedribas isrihkotâ aiswakarejâ jautajumu wakarâ Dr. Wankins runaja par daschadu tantu aissardsibas lihdsekleem pret daschadam slimibam. Zeen. runatajs apskatija daschas austrumneeku tautas un winu eerascha]as un noteikumus paschaissardsibas sinâ pret slimibam, aisrahdidams ka wislabakais lihdseklis issargatees no slimibam esot wispahrigâ kahrtibas eewehroschana un meesas tihriba. Ta wislabaki panahkama zaur beeschu masgaschanos pirtis, upês, esarôs un juhrâ. Preekschneschums bija interesanti isstrahdats. Pehz tam isskaidroja daschadus jautajumus. Wakars bija labi apmeklets.

— u —

Mtuhſu peesihmes par runam, kahdas turetas pee „Sabeedribas" atklahschanas, ari peeminetas „Düna-Zeitung'as" redaktora Seraphima kunga runa. Muhſu referents teiza, Seraphima kgs esot, zik warejuschi saprast, starp zitu issazijis schahdas domas: Latweeschi esot semneeku tauta, un lai tee ari turpmak paliktu godigi semkopji. „Düna-Zeitung" nu paskaidro drusku usbudinatâ skanâ, ka redaktors Seraphima kgs tahdas domas ne-esot isteizis Tà kà Seraphima kungam wajag labaki sinat un atminetees, ko tas runajis, nekà ziteem, kas to leelâ trohsnî tik ar publikeem warejuschi sadsirdet, tad jatiz, ka winsch augschejo pabomu naw Latweeschem bewis. Ja tomehr wairak nekà weens no swehtku dalibneekeem Seraphima kga wahrdôs bij mineto pabomu atradduschi, tad pee pahrpratuma pa dakai buhs wainiga jau agrak pee Latweeschem nodibinajuſes pahrleezîba, ka tahdas domas, kahdas muhſu referatâ Seraphima kgam liktas mutê, ir pateeſi wina usskats.

Tautskolu direktoru un inspektoru sapulzê inspektori konstateja, ka tagad weelejas skolu pahrwalkischanas eestahdes atsweem wairak saudejot sawu agrako, waldibas reformam naidigo rakstburu. Kaut gan mineto eestahdschu pawehles skolu leetâs wehl ne ikkatru reisi pilnigi saskanot ar inspekzijas pawehlem, tomehr schi nesaskana wairs neparahdotees agrakajâ formâ. Atgadijumi, kur skolu rewideschanu isdartjuschi tautskolu inspektori kopâ ar augschminetâm eestahdem, peerahdijuschi, ka schahda kopeja darbiba ir pilnigi eespehjama un pateeſi wehlama.

Daschi tautskolotaji sapulzejas, lai apspreestu daschadus uz mahzibu pasneegschanu sihmejoschus jautajumus. Sapulze atsihſt, ka tahdas tautskolotaju sapulzes, pehz pastahwoscheem noteikumeem, war noturet tikai ar eepreekscheju atlauju.

Pagastu weetneeku sapulischu protokolus par jauna skolotaja peenemschanu daschkahrt sastahda tà lihgumus starp pagastu un skolotaju un tajôs usnem daschus punktus, kas nesaskan ar noteikumeem par skolas eekschejo kahrtibu. Sapulze nolehma pagastu weetneeku sapulzem zaur peenahzigâm eestahdem darit sinamu, ka protokoleem par jaunu skolotaju peenemschanu nedrikst buht tahds lihguma rakstburs, un schôs protokolôs naw usnemami noteikumi par tahdâm leetam, kad nepeekriht pagastu weetneeku apspreeschanai.

Daschkahrt pagasta weetneeki nospreesch pamatinat skolotajeem algu. Atsihdama schahdu parahdîbu par skolas interesem kaitigu, sapulze nolehma, pagastu weetneeku sapulzem isskaidrot, zik kaunu eespaidu dara skolotaju algu pamatinaschana uz skolu leetu.

Lai usraudsîbu par laukskolam padaritu weeglaku, sapulze nolehma luhgt peenahzigas eestahdes gahdat, ka pagastu waldes wisus norakstus no weetneeku pulku nolehmumeem skolu leetâs nosuhtitu tautskolu inspektoreem. Schahda kahrtiba jau daudz weetâs pastahwôt.

Rigas pilsehtas bahrinu namu usraudsibai pilsehta 1901. gadâ isdewuse 22,661 rbl. 58 kap.

Elektriskas stazijas ustureschana pee pilsehtas pirmâ teatra ismaksajuse pilsehtai 1901. g. 38,239 rubkus, lai gan schim noluhkam bijuschi nolemti tikai 9500 rub.

Staptautiskâ panorama. Ar atsihbu jumin, ka skolas waldes un pedagogi atsinuschi panoramas swaru un nosihmi mahzibu sekmeschanâ. Panoramu jau apmekle]uschas Lomonosowa meitenu gimnasijas daschas klases un daschu skolenu grupas no zitâm mahzibas eestahdem skolotaju pawadibâ, lai tahdejadi papildinatu sawas sinibas gesografijâ, etnografijâ un mahklas wehsture. Par to tikai japreezajas un jaeewehl skoleneem jo beeschi apmeklet scho panoramu.

No Wez-Milgrahwja. Weetejâs Saweesîgâ un Dseedaschanas beedribas pehdejâ laikâ jo rosigi gahdâ par isrihkojumeem. Sestdeen, 9. now., Dseedaschanas beedriba swineja sawus 10-gadu pastahweschanas swehtkus. Swehtki eesahkâs ar koncertu, pee kura peedalijâs beedribas jaukie, wihru un dahmu koris. Koncerts isbewâs labi. Wislabaki patika „Tschiganu dsihwe" no Schumana un „Kad jau gulbji projam eet". Pehz koncerta bija goda meelasts ar deju. — Saweesîgâ beedriba isrihko 16. nowembrt teatri. Israhdis „Smalki laudis", Schwenka jautribas lugu. Ari jautajumu wakari top notureti ik pa diwi nedelam. Wiſi isrihkojumi noteek Aug. Dombrowska kga sahlê, kuru winsch atwehl isrihkojumeem bes kahdas atlihdsibas. Kaut rastos wairak tahdu, kas seko wina preekschsihmei. R.

Eelu apgaismoschanai Rigas pilsehta isdewuse 1901. gadâ 86,144 rubkus, t. sk. 4553 rubkus masak, nekà budschetâ bija sihmets . . . Apgaismoschana ar gasi ismaksaja 46,110 rubkus, bes tam gases un uhdens eestahdei ismaksaja: par gases laternu pahrweetoschanas 141 rubl., par zilindreem un maisineem 2817 rubkus. Apgaismoschana ar petroleju bija ustizeta usnehmejam Jakobigam, kursch dabuja 12 rubl. 85 kapeikas gadâ par katru laternu. Usnehmejs dabujis pawisam 35,141 rubl. Sleparatumam isdoti 1398 rubl., par apgaismoschanas kontroli 300 rubl. Mihlgrahwja apgaismoschanai 345 rbl. Pagahjuschâ gadâ ustahditas no jauna 54 gases laternas un 138 petrolejas laternas, par kurâm isdoti 5488 rubli.

Seena peewedumi ar sirgeem, sliktam laikam eestahjoteem, pateek masaki. Tamdehl ari seena zenas zelas. Par birkawu seena prasa 615—650 kap. Sinams, war ari lehtaki pirkt, bet tas ir, kà prokams, sliktaks. Swn.

Ahbolus tirgûs sastop arweenu masak. Eewehrojot to, winu pahrdewejî zenes paaugstina. Tagad baudsmaſ labakus ahbolus nedod bes 8—10 kap. mahrzinâ. Tirgû no ogam sastop tikai dsehrwenes. Tàs makšà 4—5 kap. mahrzinâ. Winas sche pirkstu baudî lehtaki, ja nebuhtu peeprasijumi ti Wahzijas. Uſ turceni pahdejâs beenâs aisgahjuschi baudſ leeli suhtijumi. Mineto ogu suhtijumi nahk sewischki iſ Jurjewas un Krisburgas (Kreutzburg). Ads.

Isliktš behrns. 13. nowembrt Masâ Lebgeru eelâ Nr. 44 nama koridorî atrada isliktu masu pulseni ar Latweeschu walodâ rakstitu sihmiti, ka behrnu sauz Eiſchenu Alfredu un ka wezaki peeder pee turigu un isglihtotu kauschu kahrtas. Behrnu nodewa pilsehtas slimnizas dsemdeschanas nodalai. Noſeedſigo mahti mellê. —rgs.

Behrna lihka atraschana. Wakar no rihta kara slimnizas kapôs, pee Mihlgrahwja dselszeļa, atrada isliktu masa behrna lihkiti. Izmelletschana eesahkta. —rgs.

Relaimes atgadijumi. 14. nowembrî brahļu Kielaru maschinu fabrikâ, Rumpmuischas eelâ, strahdneekam Karlam Kortschenskim uz labo kahju no laktas ujkrita 2ap tschetri pudi smags dselſs gabals un pahrlauza kahju sem zelkaula. Gewainoto nogahdaja pilsehtas slimnizâ. — 13. nowembrî Rigas birsu fabrikâ „Meteor", Wezja eelâ Nr. 22, strahdneekam Andrejam Dalforowam aiſ neusmanibas maschina nogreeza treiſai rokai rahdamo pirkſtu. Gewainotais dsedinas mahjâs. —s.

Neisdewuſes sahdsiba. Wakar no rihta Daugawas krasta eelâ Baltijas modneezibas peena iſwadatajam Jahwam Karlsonam no peena rateem tika nosagta leela sahbrha peena kanna. Sagki beidsumâ tika panahkti un apzietinati. Weens no teem bija kahds J. Sch., un otrs saglis-reziwists Ditschmanis. Nosagtâ peena kanna sagleem tika atmetta un nodota ihpaschneekam. —s.

Ugunsgrehki. 13. nowembrt ap plkst. 9. wakarâ pee wezâs Peterburgas schosejas, Monrepo apgabalâ, aiſ neſinameem zehloneem eesahka degt kahda koka ehka Jahna Peterſona nama sehtâ. Deesmitâ ugunsgrehka weetâ eerados ugunsdsehſeji, kuri ugunî apslahpeja. Saudejumi ap 400 rbl. Ehka apdrohschinata. — Pagahjuschâ nakti Slokas eelâ Nr. 87, maspilsona Petera Schwanſeldza namâ iſzehlas ugunsgrehks. Uguns ahtrumâ pahrsehma wiſu dsihwojamu mahju, kura nodega. Ugunî sahpoja ari blakus namu. Ihpaschneeks saudejumus usdewa 2000 rbl. —rgs.

Isrihkojumi. Schodeen, 15. nowembrt: Kreewu teatri A. N. Ostrowska komedija „Beibsamais-upuris („Последняя жертва"). Sahkums plkst. 1/28 wakarâ. — Pilsehtas Wahzu teatri Reinhardta operete „Das süße Mädel". Operu zenas. Sahkums plkst. 1/28 wakarâ. — Wehrmana parka seemas dahrsâ walsu wakars. Sahkums plkst. 8 wakarâ. — „Aufelka" tautas namâ literarisks wakars. Sahkums plkst. 8 wakarâ. — Staptautiskâ panoramâ (Lielâ Gredsineeku eelâ Nr. 8) ainas iſ Schweizijas. Atwehrta no plkst. 10 rihtâ lihdſ plkst. 10 wakarâ.

Sestdeen, 16. nowembrt: Pilsehtas Wahzu teatri Buchbindera pose „Er und seine Schwester". Skatu luga zenas. Sahkums plkst. 1/28 wakarâ. — Jonatana beedribâ J. Bekera rapsodija „Tschigani". Pehz koncerta deja. Sahkums plkst. 9 wakarâ. — Rigas Latweeschu Beedribas telpâs Rigas Latw. Labdaribas Beedribas sarihkotais weesigs wakars. Sahkums plkst. 8 wakarâ. — Pawasara beedribâ dseedaschanas beedribas „Kolles" gada swehki ar teatri, dseedaschanu un deju. Sahkums plkst. 8 wakarâ. — Wehrmana parka seemas dahrsâ koncerts. Sahkums plkst. 8 wakarâ. — Staptautiskâ panoramâ la pate agrakâ programma.

Tirdsneeziba un saimneeziba.

Rigâ eebraukuschu un no Rigas isbraukuschu kugu skaits ir schowasar masaks par pehrno. Tà scha gada 10 mehneschôs lihdſ 1. nowembrim Rigas ostâ eebraukuschi 1661 (pehrn 1646) tirdsneezibas kugi un isbraukuschi 1532 (pehrn 1542) kugi. Twaikonu bija 1285 (pehrn 1371) un sehgelkugu 276 (pehrn 275). Ar mantam pilditi bija 1119 (pehrn 1190) un tukschu waj tikai ar balastu pilditi 442 (pehrn 456). Tirdsneezibas kugi. Tà tad schogad Rigas ostâ lihdſ 1. nowembrim ir eebraukuschi 85 un isbraukuschi 10 kugi masak, neka pehrn tajâ paschâ laikâ. P.

Ka Leepajas ostas kugneeziba isplaukstot, pehz Lib. Zeit. domam, redsams no ta, ka agrakos gadôs tikai retumis peelahdejuschi 2000—3000 tonnu leelus kugus, tagad ehst parasts, ka 4000 lihdſ 5000 tonnu leeli kugi eerodas ostâ.

Schahda leeluma kugi atrodas ari tagad Leepajas ostâ, to starpâ Wahzu twaikoni „Luise" un „Secunda", kà ari „Lustleigh", kuri eenem lahdinu uz Londonu un Roterdamu. Dsird, ka britſ eerodischotees wehl tahda pat leeluma kugi.

Par labibas fastrehgumu deenwidus dselszeļôs dselszeļu pahrwalde dod „Wald. Wehstnesi isskaidrojumu, kura gala isnahkums tas, ka scha gada labibas fastrehgums naw nekas ahrkahrtejs, kas tikai schogad notizis un noteek, ja labibas rascha labi padewuſês un zenas uz kahdu laiku pazehluschâs. Ja, scha gada labibas fastrehgums famehrâ pret agraku gadu fastrehgumeem ir masaks. Tà 1896. g. rudenî sakrahjas neusuhtitas labibas 70,000 wagonu, 1900. g februnrt un tapat 1901. g. martâ lihdſ 50,000 wagonu, kamehr schogad ari tikai lihdſ 50,000 wagonu. Pee tam jaeewehro, ka 1896. g. muhſu dselszeļi wareja nosuhtît lî deenas zaurmehrâ tikai 18,000 wagonus pretschu, tà tad fastrehgumus lihdſinajas 3,88 beenu suhtîjumam pa wiſeem dselszeļeem: 1900. un 1901. g. fastrehgumu ap 50 tuhkſt. wagonu — notika tat laikâ, kad weenas beenas suhtijumi lihdſinajâs 21—22 tuhkſt. wagoneem, tà tad wiſs fastrehgums nosuhtams 2,27 beenâs, kamehr scha gada fastrehgums — ap 50 tuhkſt. wagonu un weenâ beenâ suhta lihdſ 22 tuhkſt. wagonu — nosuhtams jau 2,06 beenâs, ja nemtu palihgâ wiſus dselszeļus.

Turpmak dselszeļu walde paſneegs, kaſru nedelu finas par nosuhtito un nenosuhtito labibu.

Kugu finas. Twaikonis Indian 28. oktobrî nonahkol Galweston'â pasinojis sekoscho: 12. oktobrî uz 38° 5' seem. platuma un 46° 23' reetr. garuma winsch sarkuſees ar barku „Maxima", kura turejuſes tikai ar leelo apakſ-marsseļgeli uſ deenwidi pusi. Schim kagim leelâ wehtrâ tikuſe tahlaka apskahdeta, tà ka preekſch apakſch marsrahja, besahn bomis etc ne-esot bijuschi sawâs weetâs. Pehz palihdsibas ne-esot tizis praſits. Schis kugis ar asfalta lahdiņu zelâ no Trinidades uz Stetinu.

Maskawas apgabalteesa isspreeda 12. nowembrî titular padomneeka Winogradowa, „Dispoſé" seepju fabrikas ihpaschneeka suhdſibu pret maspilsoni Uschakowu un prowisoru Blochu par Winogradowa etiketu pahkaſtaiſschanu. Reiſê bij apsuhdseti ari tschs tirgotaji, kas gan sawas witrines turot isſtahdîtas Winogradowa seepes, bet pateeſibâ pahrdotot Uschakowa un Blocha raschojumus. Sawu apsuhdſibu pret Blochu apsuhdſetajs nehma atpakaļ. Apgabalteesa peespreda Uschakowam 4 mehneſchus zeetuma un winu pretſchu pahrdewejeem katram 5 rbl. naudas soda.

Par peena sahdſibam dselszeļâ starp Walku un Peterburgu jau sinojâm. Tagad Kongotas muischas ihpaſnieks, A. f. Zur Mühlens, weens no peena sahtitajeem, rakſta „Nordl. Ztgâ", ka pehz tam, kamehr eerihkota no peena suhtitajeem semlikſta apsuhdſiba slazijâs par suhtamo peenu, ne makenit nopeenawairs neesot gahjis suſchanâ. Tà tad skaidri esot redsams, ka sahdſibu isdarijuſi bijuschi turpat dselszeļu apkalpotaji. Ekonomiska Sozietate jautara sahkuse apspreedischot jautajumu, kahdi soli buhtu sperami pee waldibas, lai schahdas sahdſibas dselszeļos turpmak uz wiſeem laikeem waretu nowehrst.

Teatrs un muſika.

Latweeschu teatrs. Repertuars nahkoschâm israhdem ir schahds:

Swehtdeen, 17. nowembrt: „Burwju strehlneeks". Opera 4 zehleendos.

Zeturtdeen, 21. nowembrt: Pirma reiſi „Bajazo". Opera 2 zehleendos no Leoncawallo.

Swehtdeen, 24. nowembrt: „Tikumibas waronis". Joku luga 3 zehleendos.

Trescheen, 27. nowembrt: „Bajazo" un „Starp diwâm ſirdim".

Swehtdeen, 1. dezembrt: „Waidelote". Drama 5 zehleendos no Alpasijas.

Trescheen, 4. dezembrt: „Bajazo" un „Brokasts pee mulschneezibas wezakâ". Skatu luga 1 zehleenâ.

Swehtdeen, 8. dezembrt: „Bajazo" un „Skopulis". Joku luga 3 zehleendos.

Treschdeen, 11. dezembrt: Pirmo reiſi „Karalis Lirs". Tragedija 5 zehleendos.

Par Rigas Latweeschu dseedaschanas beedribas jauno dirigentu, Jozuns kgu, kursch pagahjuschu swehtdeen, 10. nowembrî, wehl dirigeja Peterburgas Labdarigâs beedribas koncertâ, „St. Peterb. Ztg." nodod kott glaimojoschu leezibu. Tur starp zitu teikts schahdi: „Ar scha teizamâ musikas spehka atseeschanu uſ Rigu, schejeenes (Peterburgas) Latweescheem zelas waj pawisam neaiſpildams saudejums. Tik ahrkahrtigi apdahwinatu (ungewöhnlich veranlagten) dirigentu ar tik smalku dsirdi un tik smalku reprodukzijas talantu gan geuhti beedribai nahkſees dabut weetâ. Rigas Latweeschu Beedriba buhs bes schaubam stipri apskauschama, ka winam tahdu spehku aiſwebuſe prom. No fawas puses waram gratulet Rigas Latw. dseedaschanas beedribu uz tik kreetna dirigenta eeguhſchanu.

Somu dseedatajas Elli Forssel jaunkundses koncerts notiks otrdeen, 19. nowembrî Rigas Latw. Beedribas sahlê, uz ko wehl reiſ daram sawus laſtajus usmanigus. Par koncerta programu laſtaji rihk atradis peenahzigâs finas sludinajumôs.

Jonatana beedribâ Mahrtina koris sestdeen, 16. nowembrî Pahrdaugaweeschus eepasihſtinâs ar J. Bekera rapsodiju 7 dseedajumôs „Tschigani". Rapsodijâ pa kahrtai dseed jaukts un wihru koris, jaukts un wihru kwartets, kà ari soprana, tenora un baritona solo. „Tschiganus" dirigès skolotajs S. Erdmana kungs. — Sahkums lihdſi plkst. 9 wakarâ. Wehlak — deja. A—eetis.

Kreewu Keiſarifkâs Muſikas Beedribas Rigas Nodaka sarihko sestdeen, 16. nowembrî, Rigas-Orlas dselszeļa waldes telpâs muſikaliſku wakaru. Programmâ uſnemti daschi gabali no Tschaikowſka, Brahms'a, Arenſkija u. z. Pee isrihkojuma peedalas starp zitu R. Böcke, A. f. Gleschitkis. Sahkums plkst. 1/29 wakarâ.

Kreewu teatrs. Dirdeen eepasiunamees ar A. Tolstoja trilogijas otro daļu „Zars Feodors".

Jahni Breesmigo mehs redsejam schkiramees no schis pasaules ar sagraustu ſirdi, ka pee wina trona nebij neweena, kas spehtu sekmigi wadit walsts darischanas, isnemot Borisu Godunowu. Kad pehz tehwa nahwes Feodors Ieek par walduneeku, wiſâ waldibas groschi pahreet Borisa Godunowa rokâs, kura mahſu apprezejis zars. Neweens zits no eewehrojamo dſimtu lozekleem nebabun peedalitees pee swarigaku walsts darischanu appreeschanas, kà weenigi Godunows, lai gan zars Jahnis mirdams usrahdijis wairakus padomneekus sawam wahjajam dehlam. Pret tahdu Borisa Godunowa rihkibu usſtahjas beidſot slawenais kara wadonis, knaſs Iwans Petrowitschs Schuiſkijs, kursch fastahda luhguma rakstu, kurâ luhdſ zaru likt schkirtees no sawas seewas un prezet zitu, lai ta nobroschinatu sewim trona mantineeku. Zars, kursch zareeni loti mihlê, ir par schahdu intrigu tik dusmigs, ka leek Schuiſkiju slehgt kehdês un eeslodsit zeetumâ. Boriſs Godunows paleek uſmaretajs, jo Schuiſkijs nogalinas zeetumâ.

Pirmajâ trilogijas dakâ mums parahdijâs patwaldibas ideja sawâ tumschâ, breesmigâ, fanatiſkâ weidâ. Zars Jahnis Breesmigais bij pahrleezinats, ka waldit eespehjams tikai ar bahrgumu. Zara Feodora patwaldiba turpretim ir mihksta, pat gleſnuliga. Wiſas leetss pehdejais grib iſschkirt pehz sawas kristigas ſirds eedwesumeem. Kristiga mihlestiba, kristiga kluhda un wainu peedoschana ir ta weenakrschâ programma, pee kuras turas zars Feodors. Abi, tikpat tehws kà dehls ir patwaldibas idejas pahrleezinati peekopeji. Tee sewi tura par Deewa eezelteem un swaldîteem kauschu pawehletajeem, kuru gribat japaklausa bes makaka kritikas, bes masakas apdomaschanâs. Jahnis breesmigais dibina sawu patwaldibu uz religiska pamata, wina dehls Feodors uz sawâm tikumiſkâm juhtam. Pirmajam ir apbrihnojama, nekaušchama ſpariba wahrdôs un darbôs un aſs, urbigs prahts, bet tikumiſkas atbildibas sajuhtas; otrajam tikai laba griba, schkihſta ſirds, bet gaischa prahta un rakstura ſtingribas. Scho truhkumu behdâ abeem japeedſihwo daudz ruhgtu, nebaltu beenu, jaredſ, ka winu labi uodomi neiſdodas waj pahrwehrschas uz launu, ka winu pateeſee un usttizigee kalpi un palihgi no wineem nogreschas waj sazelas pret teem. Zars Feodors ir tehls, kuram peemiht neaprakſtams tikumiſks dailums. Mums schi ſirds mihkſtâ, bet rakſturâ wahjâ waldineeka teek gauscham schehl. Loti simpatiſka ir ari zareene, kura puschkota ar retâm prahta un ſirds ihpaſchibam.

Bartenewa kgs, kursch tehloja zaru Feodoru, muhs apmeerinaja tikai pa dakai. Winsch pahrak leelu ſwaru lika uz behrnischkigâs weenteesibas attehloschanu un neprata spilgti israhdit tos mirkſus, kur zars atſauzâs uz sawâm patwaldibas teesibam. Labi ari buhtu, ja B. kgs skatâs, kur wiſs notek beesgan meerigi, israhditu masak nemeeru, wairak zeenibas un rahmuma. Turpretim ustraukuma skatôs Barteneews bij loti labs. Asagarowas zareene bij ta ſirds-seltâ, talsnâ un gudrâ zara laulatâ draudsene, kura kà mahte ruhpejâs par wahjo zaru. Winas spehle skatâ, kurâ ta peerunâ Iwanu Schuiſkiju salihgt meeru ar Borisu Godunowu, bij teeſcham aisgrahbjoſcha. Belgorodſka Borisa Godunowa muns ſchint lugâ patika labak nekà trilogijas pirmâ dakâ. Tomehr jateiz, ka sarunu ar sawu mohſu-zareeni tas pilnigi neiſmantoja. Knaſa Iwana Schuiſkija loma Michailowſkim loti peedeeneja un mehs buhtu ar to pilnâ meerâ, ja winſch augſtſirdigo, ſtingro wihru, kuram truhkſt pukſt tik ſilta ſirds, buhtu attehlojis wajadsigâs weetâs ar wairak ſirſnibas um ſiltuma. Beidſot mums jaiſteiz nehalita aiſkuba reſchitoram Glowazki kgm par lugas teizamo inſzeneſchanu. Dramatiſki loti dſihwi bij tautas ſkati pee Jaunas kraſta, tauſchu dumpis un zeetuma ſchturmeſchana. J.

Tirgus u. z. finas.

Leeltirdsneezibas zenas.

Rigâ, 13. nowembrt 1902. g.

	Galihgs.	Pahrdew.	Pirk.
Kweeſchi. Tend.: zeetaka.			
Kreewu 129/30 mahrz. Sibirijas	92	92	91
Rudſi. Tendenze: klusa.			
Kreewu 120 mrz.	—	77	75
Kreewu, uſnodoſchanu par okt./now.	—	76	75
Auſas. Tendenze: zeetaka.			
Kreewu 5 rbl. augſta laduma	—	78—76	75—76
weenk. neſchahwetâs Kreewu	—	68	67
Meeſchi. Tendenze: meeriga.			
Kreewu 108/5 mrz.	—	74	78
Linſehklas. Tend.: zeetaka.			
weenk. ſchahwetâs	—	—	135—140
weenk. Druana	—	137	134—135
Skepju	—	150	—
Konopu ſehkl. Tend. —			
neſchahwetâs	—	115—116	—
Rauſchi. Tendenze: nowahjinata.			
Linu-, ſchſetenes	—	93-95	91—93
Kreewiſkas	—	90-93	89—91

Nihtdeenas kalendars.

Sestdeena, 16. (29.) nowembrî. — Wahrda deena: Pareiſtîtajo: Sw. apuſtulis un ewangelists Mateuſs. Buteranu: Otomans. Katoļu: Stanislaws un Marks. — Saule lez: plkſt. 8.33 min.; nowret: plkſt. 3.49 min. Dsenas garums: 7 ſtundas 16 minutes.

Jaunakâs finas.

Kilê, 27. (14.) nowembrt. „Kieler Zeitung" sino, ka juhras ministrija dewuse pawehli, bes kaweschanâs pagatawot trihs kreiserus brauzeenam uz Wenezuelas uhdeneem.

Londonâ, 27. (14.) nowembrt. Turzija atsaukuse sawus saldatus no robeschu apgabala aiſ Atenas, kuru weetâ stahjâs apbrunoti Arabeeschi, kas grasas uz ahrsemneekeem schaut.

Londonâ, 25. (12.) nowembrt. Tschiles un Argentinas robeschu strihdâ no kehnina Edwarda isdarîtais schkihreja spreedums isnahzis tahds, ka pilniga taisniba noteek dota neweenai no minetam walstim. 94,000 kwadratkilometru leelais robeschu apgabals, kura dehl strihdus iſzehlees, isdalams tà, ka Tschile dabun 54,000 un Argentina 40,000 kwadratkilometrus.

Konſtantinopelê, 25. (12.) nowembrî. Pehz sche peenahkuſchâm sinam Makedonijas dumpineeku wadons Jankaws ar kahdu sawas bandas daku pahrgahjis pahr Greekijas robeschu. Nahkamâ pawasarî winsch nodomajis atgreestees Bulgarijâ atpakaļ un par jaunu usnemtees bandu sastahdîschanas darbu.

Nujorkâ, 25. (12.) nowembrt. No Karakasas sino: presidents Kastro isſaldsis, ka dumpineeki dabuſuſchi pee La Wiktorijas nahwigu spehreenu. Winsch zerot, ka 1. janwarî 1903. gadâ winsch wareschot ofizieli finot par pilnigu meeru wiſâ semê. Tahlak presidents liteizees, ka Monro doktrina, pareiſi leetota, warot buht no leela ſwara. Jautajumus starp Wenezuelu un daschâm Eiropas walstim warot isſchkirt draudſigâ kahrtâ, ja tikai Eiropas walstis to tikpat nopeetni wehletos, kà Wenezuela. Winsch zeeschi pretoschotees Wenezuelas patstahwibas aiſkahrschanai, waj Wenezuelai peederigo semes gabalu eenemschanai.

Nujorkâ, 27. (14.) nowembrt. Sufrijera wulkans sahzis atkal stipri darbotees.

Kairo, 27. (14.) nowembrt. Starp Franziju un Egipti noſleegts uz 21 gadu tirdsneezibas lihgums.

Pekinâ, 25. (12.) nowembrt. Leelwalstîju kara spehka wirswadoni kahdâ sapulzê nolehma, saldateem, kad tee neatrodas taisni polizijas peenahkumu ispildischanâ, neatkaut wairs nehiat pee sewis eerotschus. Italijas wirswadonis, kas ari sapulzê bija klaht, isſkaidroja, ka Austrijas saldats, kas noschahwis eedſehruschos nepatlaušigu Italeeschu matrosi, rihkojees likumigi.

Bongkokâ, 26. (13.) nowembrt. Dumpis Siamas seemeļôs apſpeests.

Bangkokâ, 27. (14.) nowembrt. Siamâ eeweſta selta waluta.

Telegrammas.

(Kreewu Telegrafa Agentura).

Peterburgâ, 13. now. Teesibu uz Gleba Uſpenska rakſtu isdoschanu eeguwuſe Kljewas Fuchſa firma.

Peterburgâ, 13. nowembrt. Generals Grippenbergs eezelts par Wilnas kara apgabala kara spehka komandanti.

Jarkoje Selo, 13. nowembrt. Winu Keiſarifkâs Augſtibas Leelkwaſs Wladimirs Aleksandrowitschs un Leelkwaſe Marija Pawlowna aiſbrauza uz ahrsemem.

Maskawâ, 13. nowembrt. Dome apſtiprinaja elektrifikâ eelu dselszeļa projektu un atwehleja preekſch ta 3,900,000 rbl. kredita.

Maskawâ, 13. nowembrt. Preses jubilejas komiteja nolehma jubilejas beedâ faribkot konzertu literatu penſijas fondam par labu. Maskawâ swehtku beedâ neiſnahks neweens laikraksts.

Tomskâ, 13. nowembrt. Profesors Klimentows nomiris.

Odesâ, 13. nowembrt. Jaunkeewu universitatê bij iſzehlees ugunsgrehks. Kahdâ sahlê atrada schuhpibas behſt ollaiſta ſterscha lihki (tas bij pakahrees), kà ari ſihmes par isdaritu tihſchu bedſinaſchanu. Wairakas sahles isdegusſchas un bahrgi krahſumi iſnihzinati.

Ekenê, 27. (14.) nowembrt. Krupa atraitne dahwinaja ſtrahdneeku kasei 3 miljoni marku.

Parisê, 27. (14.) nowembrt. Kolonialgrupa senatâ isteizâs pret Franzijas-Siamas jautajumu.

Adenâ, 27. (14. nowembrt. Maringa ſtrelſoschâ kolonna pehz Bogolles atſwabinaſchanas atſtahja tur peeteekoſchu ſkaitu kara spehka un atkahpàs tad Hararâ.

Дозволено цензурою. — Рига, 15-го ноября 1902 г.

Isdewejs un redaktors: Fr. Weinbergs.

Adreses.

Adwokats

D. K. Tomberg's,

dsihwo lagad
Terbatas eelâ Nr. 26, dsihw. 4,
Rimas eelas stuhrt,
usņem zivil-prahwu weschanu, aisstahw strahpes leetâs un runajams rihtôs no pulksten 8—10 preekſch pusdeenas un no pulksten 4—7 pehz pusdeenas. 3108a

Sobu flimneekus

peenemu katru darba deenu no pulksten 10—1 deenâ un no pulksten 3—5 pehz pusdeenas; swehtdeenâs un swehtku deenâs no pulksten 11—1 deenâ. Trakzigos peenemu pirmdeenâs no pulksten 5—7 wakarâ.

E. Stefany,
Leelâ Smilschu eelâ Nr. 22.

Sobu flimneeku poliklinika

pee sobuarstu skolas ir **atwehrta** un teek ikdeenas no pulkst. **10—4** pehz pusdeenas **sobu flimneeki** peenemti.
Turpat peenem pastellejumus uf wisadeem **mahkſligeem sobeem** kâ ari uf sobeem pilnigâ fastahwâ.
Honorars pehz takses.
Marijas eelâ Nr. 2.
9555 **Direkzija.**

Marijas eelâ Nr. 5.
Runas ſmudas **wenerikâs, ahdas** un **dſimuma ſlimibâs** no pulksten 9—11 preekſchpusdeenas un no 6—8 wakarâ.

Dr. N. Hirschberg
prakt. ahrſts. 414b
Marijas eelâ Nr. 5.

Runas ahdas, ſifilitâs, puhſchļa un wenerikâs ſlimibâs runajams ikdeenas no pulkſt. 9—1 pusd. un 5—½9 wak.

Dr. H. Levy,
prakt. ahrſts.
Rigâ, Suworowa eelâ 10
647b Preeksch Wahrmana dahrſam

Poliklinika

ahdas un dſimuma ſlimibâs,
Rigâ, Schkuhnu eelâ Nr. 16. Starp zitu iſmekleschana ar **elektrisku apgaiſmoſchanu, ahrſtleschana ar elektrizitati.**
Slimneekus peenemu katru deenu no pulkſt. 12—3 pehz pusd.

H. Simonſons,
371b eeſtahdi pahrwalbofchs ahrſts.

Beedribu ſinoſjumi.

R. L. B.

Peektdeen, 15. novembri s. g., precize plkst. 9 wakarâ

Zinibu Komisijas preeksneecibas sède.

Preeksneeks

R. L. B.

Orkestra Modakai

Peektdeen, 15. novembri ſch. g. pulkſten ½9 wakarâ

Orkestra mehginajums,

uf kuru **neiſtrahdſkoſchi** luhdſ eerasties **Preekſchneeziba.**

Rigas Seemeļa fawſtapp. palihdſibas beedriba.
Swehtdeen, 17. nowembrt 1902. gadâ, pulkſt. 12 deenâ.

Waldes ſehde.
NB. Kahrtibas Komisijas lozekli top ... nizinati wiſi uf ſehdi ...
1814b **Preekſchneeks.**

Reiſariſk. Kreewijas Dahrſkopibas Beedribas
Rigas Modaļas
Gada-Grahmatas
1. II. un III. iſdrukâ
à 50 kap., pa paſtu peeſuhtot à 58 kap. (maņu war ari eſuhtit paſtmarkâs) dabujamas **Fr. Laſmanna** ſkolâ ſtigatnâ Rigâ, Aleksandra bulwari № 1.

firmas „A. Puchk", ire ſ. k. **Familijas kafeja,** wiſeliga **bſtſ-** ... **Mihrigâs** ... **kafeja,** ... **Gaſeju kafeja,** ... **bſtſ-** ... **Wiſkahrdſmaſ** ... **Eſſenzes kafeja,** ... **Wiſkahrdſmaſ** ... **Gaſeju kafeja,** ... **bſtſ-** ... **Wiſkahrdſmaſ** ... **Eſſenzes kafeja,** ... **bſtſ-